

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljam velja 1 gld. 20 kr. vsč na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 222.

V Ljubljani, v petek 27. septembra 1895.

Letnik XXIII.

Občinske volitve na Dunaju.

Včeraj je volil prvi razred. Kakor se nam brzojavno poroča, izvoljenih je 32 liberalcev in 13 protiliberalcev, v sedmem okraju bode ožja volitev med liberalcem Frauenbergerjem in protiliberalcem Lehofnerjem. Protiliberalci so v prvem razredu pridobili sedem novih mandatov in imajo v mestnem zastopu 91 glasov, liberalci le 46. Ako protiliberalci zmagajo pri ožji volitvi, zagotovljena jim je ravno dvetretjinska večina in brezvpešna je potem vsaka liberalna nagajivost. Občno zanimanje tudi vnanjega sveta kaže, kolikega pomena so dunajske občinske volitve. Dasi so med protiliberalci tudi nekateri nemški nacionalci, vendar z veseljem pozdravljamo zmago krščanskih moč v državni prestolnici. Liberalni listi so bili veseli znanega vladnega ukaza gledé uradnikov. A sedaj, ko so uradniki volili prosto in v drugem razredu odločili antisemitsko zmago, zavračajo liberalci vso krivdo na grofa Klemenssegga, ki je baje uradnike potisnil v protiliberalni tabor.

Oficijozna „Presse“ odločno zavrača napad liberalnih časnikov, pišeč: „Oni ukaz naglašja z največjo vestnostjo uradnikov volilno prostost in treba mu je divje domišljije, kdor hoče v tem ali onem smislu najti zvezo med dotičnim ukazom in glasovanjem uradnikov. Ne! S takimi smešnimi trditvami kar molčite v tem resnem času ker ne zadene te drugega, nego svojo stranko. Liberalna stranka mora računati z dejstvi, in če to stori, more si zboljšati položaj. Sedaj stoji nasproti močnemu ljudskemu toku, ki mora imeti konkretne, globoke vzroke. Teh vzrokov pa ni treba iskati v koledarju na določen dan, niti v kakem ministerskem ukazu. Odveč se nam zdi vsaka propoved v tem oziru, toda ugovarjati moramo proti zistemu zavijanju in skri-

vanja, ki skuša pačiti zgodovino in največ škodi stvari, kateri mislijo na ta način koristiti.“

Dobro oficijozno! Ker je sedaj zagotovljena protiliberalna večina v mestnem zastopu, roté liberalci grofa Badenija v domačih in vnanjih listih, da ne sme potrditi izvolitve dr. Luegerja dunajskim županom. Prepričani smo, da mora tudi grof Badeni računati z „ljudskim tokom“, ki ima konkretne, globoke vzroke

Rimski papež pa leto 1895.

(Govoril vsehčilišni profesor baron Hertling na katoliškem shodu v Monakovem.)

IV.

Saj cerkvena država ni vedno obstajala, bodo oporekali zopet nasprotniki. Ko je splošno preganjanje kristijanov prejenjalo, so morala preteči še stoletja, predno je nastala cerkvena država. Zgodovinski proces, čegar stvarjajoče faktorje in posamezne momente našteva zgodovina, je ustanovil in preminjal cerkveno državo. In z ravno tisto zakonito nujnostjo je je spravil raz-potrše in dalje vedno se razvijajoči novi vek. Čemu torej cerkev spravljati v zvezo z minljivim državnim tvorom, isto cerkev, ki je vendar vzvišena nad časovnimi izpremembami?

Zato, odgovarjamo mi, ker je svetna oblast nujno potrebna glavarju sv. cerkve, ker je svetna oblast pogoj, brez katerega ni moči doseči vspehov svojemu delovanju. Da, oni zgodovinski proces, ki je ustanovil cerkveno državo, je bil vedno tesno združen z vspešnim delovanjem, kar kaže posebno to, da je mogoče v posamnih momentih tega procesa natančno razvideti sledove Božjega vodstva, kakor n. pr. takrat, ko se je prenesla prestolnica iz Rima v Carigrad ali takrat, ko se je papež zavezal s katoliškimi frankovskimi kralji. Gotovo je bil zgodovinski proces, ki je ustanovil cerkveno državo, zato, ker jo je ustanoviti moral. Kdor torej skuša papežu

vzeti svetno oblast, ta se ustavlja Božjemu vodstvu, ta jemlje sv. cerkvi njen svetovni pomen, ta jo ovira v vspešnem delovanju, skratka, ta kliče zopet na dan boje in borbe prejšnjih stoletij.

Pa še jeden ugovor imajo naši nasprotniki, ugovor, katerega so si izmislili še-le v najnovejšem času. Z nekako slastjo se ugovarja, da cerkvena država ni jedina mej tistimi, katere je stara Evropa izgubila. Silne prekucije je videlo naše stoletje; tu je videlo razrušene prestole, tam pregnane vladajoče hiše, tam nove oblike državnega življenja. In ali ne zabičuje Leo XIII. sam, da je dolžnost vseh in vsakega posebej, ukloniti se novim oblikam in novim razmerjem, podvreči se obstoječi postavni oblasti, rekoč z apostolom, da je vsaka oblast od Boga?

S tem mislijo priti do živega samemu papežu. Mislijo, da mora biti papež zadovoljen z Italijo, kakor je z republiko francosko. Toda tudi v prejšnji papeževi državi je veljalo isto pravilo in ista dolžnost: podvreči se postavni oblasti. Kako torej, da nasprotniki povdarjajo to pravilo, to dolžnost le takrat, kadar je treba papežu vrniti oropana mu posestva?

Pa tudi trditev sama ne velja nič. Dasi tudi morda večsah čas tako nanese, da se uzurpacija tekom let spremeni v postavno oblast, vendar to nikakor ne velja za cerkveno državo. Res je, da so posamne državne oblike in različne državne ustanove samo sredstva za dražabno življenje narodov in da je vedno ter isti namen vedno višji od vedno preminjajočih se sredstev. In ravno radi tega se lahko govori o državnopravni zastarelosti, ki sicer ne opravičuje porušenja prvotnih pravic, pa je vendar nekaj izvor novega prava. Toda cerkvena država ni jednaka drugim, ki imajo v sebi svoj namen, ampak namen cerkvene države je in ostane: varovati glavarju sv. cerkve celo suvereniteto, popolno teritorialno nezavisnost. Ta namen se ne da doseči pri današnjih razmerah, in vendar se mora namen do-

LISTEK

S pota.

(Dalje.)

Na Hradčinu je tudi pokojni cesarjevič Rudolf stanoval in sicer kmalu po poroki s Stefanijo. — Cesar ima osemdeset sob na razpolaganje. Tu sta znameniti dvorani: španska in nemška. Ko so v stolnici venčali novoizbranega kralja, šel je cel sprevod v dvorano vladislavsko, kjer je bil že pripravljen prestol in tu je potem sprejemal izraze vdanosti od čeških velikašev.

To se je zadnjikrat zgodilo za Ferdinanda dobrotljivega. V levem krilu palače je zopet velika dvorana, koja služi za ples i koncerte, ker je jako akustično narejena. — Poleg stolne cerkve svetega Vita je najbolj važna cerkev posvečena svetemu Juriju, utemeljena l. 915 od kneza Vratislava I. L. 973 je knez Boleslav II. založil ženski samostan po pravilih svetega Benedikta. Prva opatica je bila sestra Bolislavova Milada. L. 1142 sta bila samostan in cerkev porušena, a potem se je na novo sezidala kot romanska basilika. Cesar Jožef II. je samostan razpusil in iz njega je napravil najprej semenišče in potem kasarno. Po 14 stopnicah pride se v krypto, kjer je grob sv. Ludmile. Pri tej cerkvi je

tudi kapela sv. Ane, v kateri počiva prva opatica samostana Milada. Znamenita je tudi palača kneza Lobkovic. Sploh je na Hradčinu velika množica starodavnih palač čeških velikašev, katere so jako zanimive ne samo zaradi starodavnosti, ampak še prav posebno zaradi sloga.

Največja je palača Waldstina. V pročelju je velika dvorana z lepimi freskami na stropu, koje predstavljajo slavna dela Waldsteinova. Spomina vredna je soba astronomička, domača kapela itd. Prekrasen je veliki vrt, kateri se razteza za palačo. Tu vidiš vodomete, umetne ribnike itd. Za vrtom se nahaja velikanska jezdarna, kjer se v gotovih časih zbira češka gospoda.

Znamenita je cerkev sv. Tomaža, v kateri se nahajajo slike znanih mojstrov. Na glavnem altarju mučeništva sv. Tomaža in sveti Avgustin na morskem bregu od Rubensa. Na stranskem altarju sveti Tomaž Vilanovski dajoč milostinjo od Škréty. V zakristiji kopija sv. Jurija od Corregia, slikarija na stropu od Rainerja. Pri cerkvi je samostan Avgustincev z bogato knjižnico. Na levem bregu Vltave je predmesto Smichov, ima 705 hiš in 32000 prebivalcev. Najpša je ulica Kinsky, tukaj je krasna mestna palača iz 1874 in pa krasna cerkev sv. Vavclava. Tukaj je tudi otok strelišči in otok Sofijski, kjer so vojaški koncerti. Znameniti spomenik cesarja

Frančiška I. in pa Maksov kip cesarja Franca I. v kraljevskem plašču s češko krono na glavi. Stal je 70.000 v srebru.

Podajmo se v mesto nazaj. Najprvo naj peljem prijaznega bralca k češkemu gledališču. — To ti je krasna palača. Vidi se velika požitrovalnost in marljivost naroda češkega. Po pravici je napisano nad velikim pregrinjalom: „narod sebi“. Stavba je res krasna, velikanska. Mislim, da je malo tako lepih gledališč na svetu. Načrt je napravil profesor Zitek v renesančnem slogu, a delo je izvršil po požaru leta 1831 prof. Schulze. Z vestibula pelje poseben uhod do kraljeve lože in do prve in druge galerije. Stene v foyeru so od mramorja in imajo mnogo alegoriških slik od prvih mojstrov. S foyera se gre na prostrani paubau, kateri se nahaja nad pročeljem. Gledališče je veliko in je prostora za 2500 ljudi. Lož je 45, a sedežev 1239. Na stropu gledališča je 8 slik Ženiškoveh; v sredi visi glavni lesteneč s 475 svetilkami, v njem je krona sv. vavclavska, po hodnikih za promenado se nahajajo slike tudi od slovenskega slikarja Šubica, katere so jako krasno izdelane. Vidi jo se tudi slike češkega slikarja Brožika. Posebno lepe so slike spomlad, poletje, jesen in zima. Te slike se nahajajo v sobah za kraljevsko ložo in ni mi treba omeniti, da so meblovane res kraljevski.

seči. Ne, kakor da bi mi hoteli, naj bi se vse ponovilo, kar je bilo prej v zvezi s papeževim svetno oblastjo, tudi ne, kakor da bi želeli in mislili čast in imenitnost papeževih tiar še povečati s sijajem kraljeve krone — marveč papežu se mora dati to, kar mu gre po Božjem in človeškem pravu.

Kaj hočemo torej storiti? Ali naj želimo, da se cerkvena država zopet z orožjem pribori, ali naj upamo, da se na razvalinah sedanje Italije zopet dvigne cerkvena država? Ne, to ni naša želja! Mi oporekamo temu slovesno in zato smo jedne misli s sv. Očetom, ki kot knez miru ne more želeli krvavih vojska in si jih tudi želel ne bo. Kaj naj tudi pričakamo od silovite restavracije? Pač bi tako dolgo obstajala, kakor ona po letu 1849. Revolucija bi ostala, nezadušena v kali. Mi pričakujemo rešitve od ozdravljenih laških razmer, od prostovoljnega povrata laškega naroda k svojemu papežu.

Stoječi na tem stališču se ne bojimo predbacivanja, kakor da bi mi motili evropski mir ali kakor da bi, nezmeneč se za domovinske dolžnosti, upirali se zvezni pogodbi, trojni zvezi, ki se je sklenila v ta namen, da se ohrani evropski mir.

Meni se zdi, da so ta ugovor zadnji čas jeli popuščati najbrže radi tega, ker je nasprotni tabor, ki ne priznava naše vere, prepričan, da ravnamo in delujemo lojalno. Pa je venderle dobro, da se ugovor zavrne in to mislim storiti najbolje z besedami, katere je izpregovoril naš nepozabni Windhorst na kat. shodu v Freiburgu in katere besede je ponavljal pred 2 letoma prezaslužni grof Ballestrem v Mainzu. „Reklo se je“, tako Windhorst, „da naše ravnanje nasprotuje mirovni pogodbi, sklenjeni mej Nemčijo, Avstrijo in Italijo. Ali mislite, da smo tako nespametni? — Saj smo ravno radi miru bili zelo veseli, ko se je ta zveza sklenila tudi z Italijo, zveza, ki je po mojih mislih močna dovolj, da vzdržuje mir celega sveta. Tega pa nikdar nisem veroval in še ne verujem, da bi ta zveza nas ovirala govoriti, da papež nujno potrebuje teritorialne suverenitete, ker papeževa dežela tudi v trojni zvezi lahko dobi prostora in bi bilo morda tudi za trojno zvezo boljše in zveza sama trajnejša, kakor je pa danes.“

Omenivši možnost uspešne diplomatske akcije Nemčije in Avstrije, je nadaljeval Windhorst: „Gotovo bodo znali i na Dunaju, i v Berlinu presoditi, kaka moč se pridobi, če so katoliki v najvitalnejših interesih obvarovani, če se ne ozirajo vedno z žalostjo proti Rimu. In razboriti državniki italijanski bodo to gotovo tudi izprevideli, tembolj, ker bodo zagotovljeni varstva Nemčije in Avstrije. Kajti gotovo je v destruktivnih elementih Italije mnogo takega, kar ovira vladu italijansko ravnati tako, kakor bi morala ravnati.“

Brez dvoma, še le tedaj se bo Italija notranje okrepila in močna stala v vrsti drugih držav, ako se ji posreči, zadušiti revolucijo, ki si je tam splela svoje glavno gnjezdo v tem stoletju, ako se vrne vpliv dandanes odstranjenim in vender tako mnogoštevilnim prijateljem miru, reda in pravice. Tistega dne, ko se bo to zgodilo, bo tudi rešeno rimsko

vprišanje, bo tudi papež dobil tisto veljavo in pomen, kateri mu gre.

Ko stvari tako in iz takega stališča sodimo, vemo tudi, da naši govori in resolucije na katoliških shodih niso prazne in brezvspešne demonstracije. Mi nimamo nikakega deleža z onimi, ki kujejo postavbe, ki delajo politiko, ali vender upamo dobiti neko oblast, katero imenujejo javno mnenje in o katerej pravijo, da je najsilnejša, kar je oblastij. In kdor pozna znamenja časa, bo lahko izprevidel, da je zapaziti v javnem mnenju nekaj preobrat. Ideali liberalizma, njegovi temeljni nauki in obljube nimajo nobenega učinka več na maso narodov. Pomagajmo, da se preobrat vrši kar najhitreje, ne odnehajmo, temeljnimi naukom pravega, ker v redu Božjem obstoječega prava dati življenskih močij, govorimo o svojih pravicah vselej in povsod in zmaga bo naša, zmaga pod zastavo sv. Križa, zmaga v taboru namestnika Kristusovega, zmaga cerkve in rimskega papeža.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. septembra.

Dr. pl. Plener je zopet državni poslanec. Kakor znano, bil se je po razpadu koalicije dr. pl. Plener odločno odpovedal mandatu trgovske zbornice v Hebu. Predno je bil Plener izvoljen predsednikom skupnega najvišjega računskega dvora, naznanila mu je zbornica, da ga bode zopet volila. V sredo se je vršila volitev; od 32 zborničnih svetnikov jih je prišlo k volitvi 27, od teh je Plener dobil 19 glasov, 8 nemških nacionalcev je oddalo prazne listke. Vprašanje je, ali dr. Plener vsprejme izvolitev, kajti on je bil odločno izjavil, da več ne vsprejme mandata. Poleg tega pa je Plener funkcionar obeh državnih polovic, in s to službo se ne strinja državnozbornski mandat. Zbornica mu je najbrže hotela izraziti le javno zadoščenje. Gospodu Plenerju pa je gotovo več na službi, ki nese na leto 20.000 gld., kakor na državnozbornskem mandatu v sedanjih razmerah, ko levica razpada.

Volitve v Galiciji. Mej brzojavi smo že poročali o deželnozbornskih volitvah v Galiciji, katere so se vršile dne 25. t. m. Dosedaj so znani uspehi deželnozbornskih volitev v 74 kmečkih občinah. Volilna borba je bila zelo živahna, v več občinah je podlegel kandidat osrednjega volilnega odbora proti kandidatu kmečke stranke. Uspeh je gledé na razmerje galiskega prebivalstva jako neugoden. Rusini, katerih je nad tri milijone, imajo samo 14 mandatov, mej tem ko imajo Poljaki 60 mandatov. Kakor je iz tega razvidno, se razmere gledé narodnosti niso veliko spremenile. Izmed 14 rusinskih mandatov so odpadli trije na kmečke kandidate; poprej so imeli Rusini le dva kmeta v deželnem zboru. Starorusini in Romanczukovi pristaši so popolno propadli. Poljaki imajo sedaj najmanj kmečkih zastopnikov; od teh so štirje kandidati osrednjega volilnega odbora. Popreje so imeli le pet kmetov v deželnem zboru. Izmed prejšnjih rusinskih poslancev so propadli na-

gospod ostal vsem izletnikom v najlepšem spominu.

Poleg narodnega gledališča je stavba muzeja kraljevske češkega za vsakega izletnika prezanimiva. Ta res monumentalna zgradba je sezidana na trgu sv. Vavla. Zbirke, katere nam je razkazoval znani prijatelj Slovencev, gospod Lego, so kaj primerno uravnane. Posebno zanimala nas je bogata zbirka najrazličnejših rudnin, v katerih se Češka posebno odlikuje. Prekrasna je veža, iz katere vodijo na dve strani lepo izpeljane stopnjice v prostore muzeja.

Ogledali smo si še pred nekaj leti dozidano palačo mestne hranilnice. — Ta dom ni jako velik, a je v vseh podrobnostih krasno in bogato izdelan. Zlasti smo občudovali mojstersko vpredeljene prostore. Tu ni treba trkati na razna vrata in iskati dotičnih uradnikov in uradnij, temveč ko prideš po stopnjicah od mramora, takoj opaziš v polkrogu vse uradnije. In komej si oddal svoj denar, vže ti izgine iz vida in pade v prizemlje, kjer se nahaja blagajnica. Jako bogato je opravljena soba, kjer zboruje vodstvo hranilnice. Na stropu opaziš kaj lepe in mično izdelane slike predstavljajoče razne stanove. Slike te izdelek so roke prvih čeških umetnikov. Pogled iz prvega nadstropja v vežo je diven. Potnik ne ve, je li bi občudoval bogastvo, katero se tu opaža, ali naj bi se klanjal umetniku, koji je ustvaril to krasno zgradbo. (Dalje sledi.)

slednji: Romanczuk, dr. Antonievicz, dr. Korol, Kulaczkowski, Herasymovicz, Rozankovski in kmet Huryk. Konservativna poljska stranka je izgubila naslednje večletne zastopnike: kneza Adama Sapieha, grofa Stadnickega, grofa Rey, dr. Zolla in kneza Mencinskega. V vzhodni Galiciji je volila večina kmečkih občin kmečke kandidate. Dasi je uspeh za kmečko stranko ugodnejši, kakor se je mislilo, vender je velika večina galiskega prebivalstva nezadovoljna in neštevilno pritožb dohaja od raznih stranij, posebno pa gledé neopravičenega vplivanja vlade na volitve.

Pismo ogrskih škofov o civilnem zakonu. Prihodnjo nedeljo se bode prebral ogrskim katoličanom skupen pastirski list, čegar namen je, vernikom pojasniti novi civilni zakon, ki stopi v veljavo s 1. oktobrom, ter je poučiti, kako se jim je ravnati, da se ne bodo pregrešili, niti zoper cerkvene, niti državne zakone. V omenjenem pastirskem listu se omenjajo najprvo velika prizadevanja od strani ogrskih škofov, da bi se ta ne uvedel. Toda ves trud je bil zaman. Treba je tudi to povzeti na svoje rame. S tem se poskuša zvestoba katoličanov do katoliške cerkve. Verskih resnic ne smemo zatajiti, akoravno bi nas vsled tega preganjali; kajti njihovo spolnjevanje koristi katoličanom in tudi državi sami. Posnemajmo torej svoje prednike, ki so za sv. vero trpeli muke in preganjanje. Poleg državnih zakonov moramo spolnovati tudi nadalje cerkvene postave. Država sedaj ne pripozna več veljave cerkvene poroke, vse iz takega zakona izhajajoče pravice so ničevne pred svetno gosposko. Ravno vsled tega se je treba kloniti novi postavi. Ne sme se pa trditi, da je poroka pred državnim uradnikom zadostilo za cerkveno poroko; marveč s to poroko si dotičniki pridobijo le svetne pravice in veljavo. Vsled tega je treba, da je s civilnim zakonom v zvezi tudi cerkveni zakon kot zakrament. Omenjeno pismo predpisuje nadalje, kako se imajo ravnati dotičniki, ki žele stopiti v zakon. Treba je pred vsem, da se zglasé pri svojem župniku, kateri ukrene vse za cerkveni zakon potrebno. Sele potem, ko jim izjavi župnik, da ni nikakega zadržka, smejo se podati k državnemu vodju matrik in zadostiti svetnim zakonom. Pri tem je želeli, da se ženin in nevesta, ako le možno, še tisti dan cerkveno poročita, kajti dokler nista cerkveno poročena, ju cerkev ne smatra za prava zakonska. Konečno se pa obrača pastirski list na one, ki bi ne hoteli zadostiti krščanskim dolžnostim. Takih cerkev ne more pripoznati kot zakonskih, ne more jim podeliti sv. odveze pri spovedi in tudi ne sv. obhajila. Oni ne morejo biti krstni in birski botri, kakor tudi ne pričé pri sklepanju zakonov in ne cerkveni ključarji. Tudi cerkveni pogreb se jim mora zabraniti, ako niso ob smrtni uri zadostili cerkvenim dolžnostim. Zakon je po cerkvenem nauku nerazvezljiva zveza, ločitev zamore dovoliti jedino le rimski papež. Z besedami: „Novi civilni zakon je za katoličane ostra poskušnja, v kateri boste pokazali, da ste pravi katoličani“, se konča obširni skupni pastirski list.

Srbija. Iz Belegrada se poroča, da hočeta kraljica Natalija in kralj Aleksander novo nevtrarno ministerstvo pod vodstvom Simićevim. Merodajne osebe pa svetujejo, da v novo Simićevo ministerstvo vstopijo priznani voditelji vseh treh strank. Nova vlada naj izdela nov načrt vstave, organizuje armado in uradništvo.

Francija. Predvčeršnjim se je sešel ministerski svet v daljši posvèt. Na dnevnem redu je bilo poročilo o vojnem budgetu. Minister Cavaignac je predlagal, da se črta svota 24 milijonov. Temu predlogu je odločno ugovarjal vojni minister ter izjavil, da se sme črtati k večjemu osem milijonov, ker provzroča ekspedicija na Madagaskarju izvanredne stroške. Poročevalec pritrdi sicer, da se morajo za čete na Madagaskarju žrtvovati mnogo večje svote, kakor je bilo pričakovati, vender pa predlaga, da se reducira 19. vojni polk in naj se mesto tega ustanovi kolonijalna armada, vsled česar se bodo zdatno zmanjšali vojni stroški. Poleg tega pa svetuje, naj se vporabi v to svrhu tajni zaklad, čegar prebitki znašajo blizu 2 milijona. S tem bi se vsaj deloma pokrili primanjkljaj v budgetu. Vlada lahko samovoljno razpolaga o tej svoti. Toda tudi ta predlog ni ugajal posameznim članom budgetne komisije.

Španija. Iz Madrida se poroča nekemu nemškemu listu, da v kratkem oddide 25.000 mož na Kubo in tako bode imel maršal Martinez Campos na Kubi 100.000 vojakov. Vstaška armada mora biti jako močna, ako tako močne vladne čete ne zadušé vstaje. Španski ministerski predsednik Canovas

Slovenecem na čast se je predstavljala v narodnem gledališču znamenita opera „Dalibor“. A pred igro je bila skupina, v kateri so bile zastopane vse narodne noše češke in med njimi tudi Slovenke v pečah. Ta skupina se je morala velikrat ponavljati in je bila zmerom sprejeta z veliko navdušenostjo. Ni potreba omeniti, da so vse igralke in igralci svojo ulogo izvrstno izvršili. Drugi dan peljal nas je gospod nadinžener Tomič in nam celo krasno in monumentalno stavbo v vseh podrobnostih natanko razkazal. Prav sedaj ima omenjeni gospod inžener jako velike zasluge za izletnike. On je prišel nam naproti vže do postaje Kocen in nas je gotovo na svojo veliko materijalno škodo ves čas našega bivanja posebno ljubeznivo spremljal, nam razlagal imenitnosti praške in nam sploh v vseh rečeh s posebno ljubeznijo in prijaznostjo vstrezal. Naj blagovoli tem potom sprejeti našo srčno zahvalo. — Poleg njega se moramo slovenski izletniki tudi še prav posebno zahvaliti velečastitemu gospodu župniku Eckertu. Ne samo, da nas je na posebno ljubezniv način pozdravil takoj prvi večer v „mestanski besedi“, ampak on nam je v praškem domu na strokovnjaški način tolmačil znamenitosti prve stolne cerkve sv. Vida in kraljevske palače na Hradčinu. Iz tolmačenja v prvostolnici cerkvi in sploh Hradčina izpoznali smo veliko historičko znanost vzornega župnika in rodoljuba Eckerta. Gotovo bode prav zdaj imenovani

del Castillo se je baje izjavil, da pošlje vlada, če treba, še 100.000 mož na Kubo, kajti vstaje je treba streti v kratkem času. sicer bo Španija prelila preveč krvi. Do prihodnje pomladi hoče vlada imeti mir.

Cerkveni letopis.

Odhod in prihod.

Iz Komende 23. sept.

Časa kolo vrti se neprestano, prinaša nam sedaj žalne, sedaj vesele dogodke na površje, danes jemljemo slovo od dragih, jutri že pozdravljamo prihod novih — res časa kolo je okroglo in neprestano vrteče!

Pretekli torek zapustil nas je dosedajni predg. župnik — duhovni svetnik Tavčar, ter se podal v zaslužni pokoj. Do šestindvajset let je bival gospod svetnik med nami, ter v tem času storil mnogo na tej in oni strani. Ne bodem opisoval obširno vseh njegovih del pri naši farni cerkvi, le toliko naj omenim, da ga ni skoraj koticika v sv. Petra cerkvi, ki bi se za časa njegovega vodstva te fare ne bil prenovil in olepšal. Omislil je, mimogrede rečeno, nove zvonove, nove cerkvene sedeže, nov križevi pot, šamotni tlak v cerkvi, nov božji grob. Presbiter dal je okusno oslikati, vse oltarje prenoviti. Zvonikovo streho je omislil novo, vzgradil je primerna gospodarska poslopja in drugih manj važnih reči v cerkvi in zunaj nje omislil. Vse to pa je storil bivši gospod župnik brez naklad na farane, vsi troški pokrili so se ali z dohodki cerkvenih fondov ali pa s prostovoljnimi doneski. Bodi mu toraj tu izrečena čast in hvala za trud in požrtvovalnost njegovo! Res bitko je sedaj pogledati lepo farno cerkev po potresu vso razdejano, mnogo njegovih del je uničenih — a tolažimo se, da se z Božjo pomočjo dvigne zopet lepi hram sv. Petra iz svojih razvalin.

V sredo 18. t. m. pa smo obhajali slovesni dohod našega novega župnika, visokočastitega gospoda Martina Poč-a. Farani komēnski so ljudje stare slovenske korenine, ni čuda tedaj, da so tekmovali med saboj, kje bodo lepše sprejeli novega dušnega pastirja. Tukajšnji župan pričakal je velečast. gosp. na kolodvoru v Jaršah. Ob meji fare pri Suhadoljah pa ga je pozdravljaj lični slavalok, grom topičev, množica ljudstva ter nagovor ondotnega župana. Lična vas Moste odlikovala se je celo s troje slavalokov. Sredi vasi, prav na onem mestu, kjer je bil l. 1883 17. julija tako naudušeno pozdravljen naš svitli cesar — pozdravil je mošanski župan novodošlega pastirja. Zopet ob deželni cesti, kjer se zavije cesta proti Komēndi, bil je lični slavalok in drugi v vasi ves v narodnih in rudečih barvah. Bil je to slavalok tukajšnjega gasilnega društva, ki je imel napis: „Gasilno društvo tukaj zbrano — pozdravlja Vas, iz srca udano!“ Tu pričakalo ga je do trideset gasilcev v polni uniformi pod poveljstvom podnačelnika gosp. Janka Drešar-ja, kateri je gosp. župnika z daljim ogovorom pozdravil, na kar se je slednji, kakor že preje, tako tudi sedaj s primernim odgovorom odzval.

Pri cerkvi zopet slavalok in vitki mlaji. Tu je pričakovala prečastita duhovščina in šolska mladina pod vodstvom gosp. nadučitelja. Nježna deklica pozdravila ga je tu v vezani besedi in mu podala šopek cvetic. — Nato končal se je posvetni sprejem in podali smo se v cerkev, kjer je bil blagoslov z Najsvetejšim. Mimogrede naj omenim, da so se vse dekoracije izvršile točno in lepo po neumornem trudu preje imenovanega gosp. Jankota Drešar-ja, kateri je ob enem cerkveni ključar in katerega Bog ohrani vedno tako neutrudljivega in za cerkev delujočega, še mnogo let!

Kvaterno nedeljo pa je bilo slovesno umeščenje po visokočast. gosp. dekanu I. Oblaku. To slavnost je počastilo več gospodov župnikov — sosedov. Vis. č. g. dekan pa je v poljudni besedi kot cerkveni govornik omenjal vzvišeni poklic duhovnega pastirja. Zvonovi so veličastno peli, topiči pokali, ljudstvo pa je radostnim srcem pozdravljalo ta dan veselja!

Omenim naj, da si je novi gosp. župnik s svojo poniznostjo in skromnostjo osvojil srca svojih faranov takoj, ki ga bodo gotovo uspešno podpirali osobito v težavnem poslovanju pri popravljanju cerkev, v kar pomodi Bog!

Blagi novi pastir pa živi sebi in čedi v blagor mnogo, mnogo let, v lepi Komēndi!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. septembra.

(Matica Slovenska.) Včerašnji občni zbor „Matica Slovenska“ zaradi prepitile vdeležbe ni bil sklepčen. Namestu 40 članov, ki so po pravih potrebni za pravilno sklepanje, jih je prišlo le 30. — To je pač velika malomarnost, ki kaže, da Slovenci za resno delo nimajo nobenega zanimanja. Ko bi bila kaka točka za prepir na dnevnem redu, gotovo bi bila mestna dvorana polna. — Prihodnji občni zbor, ki sklepa brez ozira na število navzočih udov, se bo vršil prihodnji četrtek ob 1/5. uri popoldne.

(Na novomeški gimnaziji) je letos 237 učencev; v prvi razred je bilo vsprejetih 77.

(Iz Vač.) 25. septembra. Pred 7 leti je veselo pritrkavanje zvonov odmevalo daleč na okrog, ko je k nam prihajal vč. gospod Martin Poč za nadžupnika. Danes pa pri njegovem odhodu v Komendo so se isti zvonovi oglasili, pa ne v znamenje radosti, temveč globoke žalosti. In po vsej pravici! Saj v njem je zgubila cela naša fara gorečega, skrbnega in vsestransko vzornega duhovnega očeta. Zgubili so z njim značajnega moža, ki je znal pridobiti srca vseh, bodisi malih in velikih. Vsakdo ga je moral spoštovati. Dokaz temu so bile obilne solze in glasen jok pri slovesu. Želimo mu tudi v novi službi obilno sreče in božjega blagoslova!

Farani.

(Obrtni nadzornik za Kranjsko in Štajersko.) g. Valentin Pogatschnig, imenovan je višjim obrtnim nadzornikom.

(C. kr. obrtne strokovne šole v Ljubljani.) V novem šolskem letu je obisk na imenovanih šolah jako mnogobrojen in se je v vse oddelke oglasilo obilo učencev. Tako n. pr. se je vpisalo v oddelek za lesno obdelovanje 69 rednih in 7 izvanrednih učencev; v višjih letnikih 23 mizarjev, 2 strugarja, 14 rezbarjev in 3 figuralni kiparji; v oddelku za pletenje košaric je 5 obiskovalcev. Na ta zavod jela je sedaj tudi vlada pošiljati državne štipendiste, kar je samo na sebi zanimiva novost. Letos je poslala n. pr. na to šolo 2 Istrijana in 2 Dalmatince; le ti imajo štipendije od 15 do 22 gld. na mesec. Na oddelku za umetno vezenje in čipkarstvo je vstopilo letos 27 učenk. Upisavanje v letos na novo otvorenjeni tečaj za pletenje (kleklanje) čipk še ni dokončano in se torej učenke v ta oddelek še vsprejemajo in sicer do vštete 1. dne oktobra. Izvanrednim učenkam je moč vstopiti v poljubnem času — tudi mej šolskim letom. — Poprave v notranjih prostorih teh šol so že dovršene, le krasne barokale stopnjice, ki so, kakor znano, najlepša zgradba te vrste v Ljubljani, popravlja še tvrdka Haselstein z Dunaja, veliko sliko nad stopnjicami pa restavrira kustos galerije dunajske slikarske akademije. Stopnjice bodo, kakor se kaže, prava krasota in kranjska hranilnica pridobila si bode veliko zaslugo za umetnost v našem mestu, ker žrtvuje znatne svote za renoviranje tega predmeta.

(Streljanje na ljubljanskem Gradu.) Včerašnji ogenj je zopet pokazal, kako potrebno bi zopet bilo ob takih slučajih streljanje z grada. Koliko časa in truda se zgubi brez potrebe, predno se s trobenjem v nočnem času obvesti o nastalem ognju meščanstvo, policijska, gasilna in vojaška straža, sprevidi vsakdo, ki stvar opazuje. Merodajni krogi naj bi ne premišljevali več, kaj je v tem oziru storiti, nego brez odloga naj se odločijo za to, da se streljanje z grada zopet vpelje in tako stori, kar zahteva potreba.

(Nesreče.) Dne 22. t. m. je 67 letna vdova R. Smolej iz Sp. Lazov padla s hruške ter na mestu mrtva obležala. — Dne 26. t. m. je 11-letno dekletce vdove A. Navljan v Zagradu pri Zalini vtonilo v vodi. — Dne 23. t. m. je 39-letni hlapec M. Carman iz Sv. Katarine padel med vožnjo 15 metrov globoko v Bistrico ter drugi dan vsled poškodb umrl.

(Osebnost.) Naučno ministerstvo je odredilo, da učitelj na deški ljudski šoli v Kranju g. H. Podkrasjek začasno stopi v službo kot strokovni učitelj na tukajšnji c. kr. strokovni šoli za lesni obrt.

(Uboj ali samomor?) Iz Knežaka, 26. sept.: Dne 11. avgusta je umrl v Koritnicah, kneške fare, 24letni mladenič Matija Tomšič — kakor se je po simptomih bolezni sodilo — za jetiko. Pozneje po smrti njegovi jel je sosedov osemletni sinko Janez Kirn okrog praviti, da je slišal ravno kar pred smrtjo mladeničevo v tej hiši nekaj puškin pok. Ta dečkova izjava prišla je na uho tukajšnjim crožnikom; jeli so dečka izpraševati, stvar bolj natanko preiskavati ter našli po skrbni preiskavi v sobi na lesenem tlaku krvave sledove. Javilo se je o tem obskurnem dogodku viši oblasti; na 24. t. m. odredila se je v ta namen na lici mesta na tukajšnjem pokopališču sodnijska komisija. Mrliča so po preteku dobrih šest tednov odkopali ter pri raztelesenju mrličevem našli v trupu kakih šest svinčenih zrn. Pač dovolj jasen argument, da je mladenič ustreljen; zagonetka pa je in ostane do daljne sodnijske preiskave, je li se je mladenič v obupu nad neozdravljivo boleznijo sam končal, ali je morda tu kak zločin. Ljudstvo je nad tem dogodkom vse nekako preplašeno in zbegano, kajti kaj sličnega se redko kje zgodi.

(Samomor.) Dne 23. t. m. se je 40-letni Janez Vehar iz Vižmarjev sprl s svojim očetom ter šel na skedenj, koder so ga v sredo našli obešenega. Ljubil je nekda žganje.

(Volitve na Goriškem.) V sredo so volili slovenski veleposestniki. Izvoljeni so Alfred grof Coronini, dr. Rojic in Anton Klančič z veliko večino. Nasprotni kandidatje Jacancig, Cociancig in Fabiani so ostali v manjšini. V deželnem zboru je zopet 11 Italijanov in 10 Slovencev. Ker pa bode grof Franc Coronini gotovo zopet imenovan deželnim glavarjem, bodeta slovenska in italijanska stranka jednako močni.

(Zanimiva sodna obravnava.) Dne 24. sept. stala sta pred porotniki v Gradcu urednika Feichtinger in Gstirner. Tožilo ju je državno pravdnštvo, da sta v listu „Grazer Extrablatt“ dne 22. aprila sprejela zaseben telegram te vsebine, „da je Ljubljana vsled novega sunka popolnoma porušena“, dne 24. aprila pa sestavek: „Nov sunek v Ljubljani“, ki je z živimi barvami slikal popolno porušitev Ljubljane. To lažljivo poročilo vzbujalo je po mnenju državnega pravdnika nevarnost za varno javnost in zato ju tožil. Pri obravnavi prišlo je na dan, da je Feichtinger ta („zasebni“ telegram) tako le sprakticiral: Nek vojaški sluga pripovedal je postreščeku, da je slišal od kuharice, da je stotnik dobil telegram te vsebine iz Ljubljane. Postrešček je to dalje nesel in po neznanem potu je prišlo to v uredništvo. Urednik Gstirner ni imel nujnejšega dela, kakor da je govorico dal tiskati s debelimi črkami kot „zasebni“ telegram. Feichtinger pa je napisal potem oni članek, in je jako grozno opisal ljubljansko katastrofo; pisava je taka, kakor v tako zvanih „Schauerroman“-ih z silno vznemirjačo fantazijo. — Porotniki so oba zatoženca spoznali nedolžnim in na to sta bila oproščena.

(Iz Prage), dne 22. sept. Upati je, da se doseže drugi milijon obiskovalcev narodopisne izložbe. Pol drugi milijon je bil dopolnjen 17. t. m., dopolnila ga je zopet oseba nežnega spola in sicer 16-letna konservatoristinja Šourkova. Kot vaba v razstavo služi zdaj šahova tekma, predstavljajoča bitvo mej češkim kraljem Jurijem Podiebradom in Matijašem Korvinom pri Vilimovu. Tekme, ali bolje igre se vdeležuje več sto oseb, pešcev in konjikov. Godbo za igro je zložil šahist Pospíšil, izmislil si jo je Moučka in osebe izučil sokol Klenka. Igra se je zvršila v občno zadovoljnost, ako ravno se jej lahko očita več nedostatkov. Jutri se bode zopet predstavljala. — V Teplicah so odkrili spomenik nemškemu pesniku Seumeju, umrlemu l. 1810. Slavnostni govor je govoril vseučilišni profesor dr. Sauer, pričujoč pa je bil tudi rabin dr. Kurein. — Poslanci Blažek, Kaftan, Samánek in drugi bi se bili radi postavili pred svojimi volilci, a večinoma so povsod pogoreli. V Pragi in Časlavi so pogoreli, ker so bili shodi prepovedani, drugod pa, kjer so govorili, so pogoreli moralno, ker niso dovolili govoriti svojim političnem nasprotnikom. Ali nihče naj ne misli, da se je to zgodilo morda iz — strahu! — V pražke šole je vpisanih, v češke: 14.762, med njimi le 15

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
namenovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

nemških, v nemške pa: 3775, med njimi pa 1158 čeških. Odtod pride potreba velikih nemških šol. — Dr. Vondruška, predsednik društva „Arnošt“ z Pardubic, je postal župnik pri sv. Pavlu v Pragi.

(Davek od biciklov) hoče uvesti ogerska vlada, in sicer po 6 gld. od komada.

(Ponavljalne zrelostne preskušnje) na ljubljanski višji gimnaziji so se vršile predvčeraj. Oglasilo se je 10 kandidatov; dva izmed njih sta pred prvo skušnjo v juliju odstopila in sta delala zdaj izpit iz vseh stvari. Od teh je eden pal, drugi je pa izdelal kakor tudi vseh drugih osem, ki so imeli skušnjo iz jednega predmeta.

(Nova maša.) Dne 29. sept. bode v Šmihelu pri Novem Mestu nova sv. maša, katero bode daroval o. Gabrijel Mežnaršič reda kapucinskega iz Reke. Novomašnika bode posvetil dne 28. t. m. presv. gospod škof Andrej Šterk v Velji.

(Nove stavbe.) Novo poštno in brzojavno poslopje v Slonovi ulici zgrajeno je te dni v višini II. nadstropja. Stavba bode meseca novembra dozidana in pod streho dejana. — Poprave na deželni hiši („lončevu“) se nadaljuje, o izvzemši demoliranje, ki se ima še izvršiti. — Podiranje stare meščanske bolnišnice in ostalih hiš v Špitalskih ulicah čaka še rešitve do časa, ko zadobi razlastitveni zakon Najvišje potrditve in novi regulacijski načrt, ki ga bode, kakor čujemo, do prihodnjega leta občinski svet že oskrbel. Mogoče tudi, da se bode s podiranjem teh hiš zaradi kričnega oviranja prometa v imenovani ulici pričelo že po zimi. Pomislekov in zadržkov proti temu „napredku“ seveda ni že davno — nobenih!

(Pretep mej nadobudno mladino.) V sredo ponoči so v Selenburgovi ulici nemški burši Henrik Walland, Ad. Kaiser, Jos. Pock, Karol Gallé, Oto Merk, Jos. Dimitz in J. Rojakovitch sešli se z nekaterimi slovenskimi abiturienti in visokošolci ter se — spopadli. Pri tem jo je bil baže najbolj skupil abiturient J., nad katerega sta se spravila Walland in Rojakovitch, a dobili so jo tudi drugi njegovi kolegi. Vino in pivo sta razgrela tem mladim kri, katero jim bode sedaj hladil seveda — senčnati Žabjak in hladne — Križevniške celice. Bodo li to jedini „odmevi“ junaških činov nemških „konduktorjev“ nad slovenskimi visokošolci, nevedo povedati, dovolj je, da smo navesti morali ta slučaj.

(Policijska kronika.) O torka dne 24. t. m. do srede dne 25. v jutro aretovala je mestna policijska straža 9 oseb, in sicer: 4 zaradi tatvine, 2 zaradi razgrajanja in pijanosti in 2 zaradi beračenja. — Zaradi tatvine bil je prijet Franc Zupančič, delavec iz Višnje Gore, ker je svojemu gospodarju Jakobu Zupančiču iz zaprte omare ukradl 10 gld. denarja; nadalje so se aretovali: Franca Podkrajski (vulgo Buta), Katra Bzjak ter Marjeta Miharčič, vse iz Vodmata, kar so v noči od torka na sredo krale na Auerjevi njeni krompir.

Društva.

(„Glasbena Matica“) si je pridobila za vijolinško stroko novo učiteljsko mesto v osebi gosp. Josipa Vedrala iz Semilov na Češkem. Imenovani je dovršil leta 1891 kot gojenec Bennevitzeve šole praški konservatorij z izvrstnim uspehom. Zadnji čas je bil angažovan kot prvi vijolinist pri Kovačevem symfoničnem orkestru, ki je žel v praški narodopisni razstavi svetovno slavo. — Kot ustanovnik je pristopil k društvu gospod Frančišek

Tomšič, višji deželni inženir v Pragi. — Svojemu zaslužnemu tajniku g. prof. Stritofu, ki je prastavljen v Kranj, priredi pevski zbor „Glasbene Matice“ v soboto zvečer v klubovi sobi hotela „pri Slonu“ odhodnjico, h koji so vabljeni vsi pevci in prijatelji.

(Pevskega društva „Ljubljane“) izvanredni občni zbor, kateri se je vršil dne 22. septembra v salonu pri g. Ferlincu, pri mnogoštevilni vdeležbi članov, volil je jednoglasno gosp. A. Likarja svojim predsednikom, nadalje g. F. Dekvala, V. Černika in F. Razingerja v dopolnilni odbor.

Telegrami.

Dunaj, 27. septembra. Presvetli cesar je dospel danes zjutraj ob 6. uri s posebnim dvornim vlakom.

Dunaj, 26. septembra. Pri prav mirno vršivši se občinski volitvi v prvem razredu so dobili liberalci 32 in antiliberalci 13 mandator. Ožje volitve je potreba v okraju Neubau, ki se ima vršiti mej liberalcem Frauenbergerjem in antisemitom Lehoferjem. Protiliberalci so si pridobili sedem mandator. Skupno število protisemitskih mandator znaša 91 in liberalnih 46. Liberalci so izgubili okraje Favoriten, Simmering, Meidling, Hietzing in Rudolfsheim. Okraj Fünfhaus je volil jednega liberalca in jednega protisemita. Ako antisemiti zmagajo pri ožji volitvi, imajo dvetretjinsko večino.

Dunaj, 27. septembra. Od 5499 volilcev prvega razreda se jih je vdeležilo volitve 4120; na liberalce je odpadlo 2514 in na antisemite 1400 glasov. V tretjem in šestem okraju so bili izvoljeni antisemitski kandidati z veliko večino.

Dunaj, 27. septembra. Jutri se vrši ožja volitev mej liberalcem Frauenbergerjem in protisemitom Lehoferjem; prvi je dobil 183 in drugi 170 glasov. Splošno se trdi, da bode propadel liberalni kandidat in da dobe s tem protisemiti dvetretjinsko večino 92 kandidator.

Dunaj, 27. septembra. „Bud. Corr.“ objavlja cesarjevo pismo na vojnega ministra Krieghammerja, dalje Welsersheimba in Fejervaryja, v katerem jim izreka pripoznanje za izvrstno izvežbanje vojaških čet. Ob jednem naroča min. predsednikom Banffyju in Kielmanseggju, da naznanita prebivalstvu najvišjo zahvalo za slavnosten vsprejem.

Levov, 27. septembra. V sredo, 2. oktobra, se bode objavilo v uradnem listu imenovanje Badenijevega ministerstva.

Budimpešta, 26. septembra. Pri današnji državnozborni seji se je prebralo cesarjevo pismo gledé imenovanja novega člana gospodske zbornice. Dalje se je naudušeno vsprejel predlog nadškofa Csaszka, da se povodom cesarjevega imendana izreče cesarju zvestoba in udanost.

Budimpešta, 26. septembra. Koncem današnje seje je naznanil ministerski predsednik, da se bode najpreje predložil budget finančnega ministerstva za leto 1896, in potem nerešene cerkvenopolitične predloge.

Veliki Varadin, 26. septembra. Cesar je dospel ob 8. uri 9 minut zvečer na tukajšni kolodvor, koder se je zbrala nebrojna množica občinstva. Dvorni vlak se je vstavil

5 minut. Ljudstvo je cesarja navdušeno pozdravljalo. V njegovem spremstvu je bil drž. vojni minister Krieghammer.

Banffy-Hunyad, 26. septembra. Danes popoldne ob 1. uri so se završile vojaške vaje. Cesar je pozval k sebi vse generale in višje častnike ter jih počastil z daljšim nagovorom.

Carigrad, 26. septembra. Glede zahtev, katere stavijo za žrtve v Džedi, in sicer Anglija 10.000, Rusija 200.000 in Francija 100.000 frankov, se vrše pogajanja s turško vlado.

Pariz, 26. septembra. Anarhista Bouteilhe, ki je vrgel bombo v Rothschildov bančni zavod, je danes sodišče obsodilo na 3 leta težke ječe in 100 frankov denarne kazni.

London, 26. septembra. „Times“ se poroča iz Rio de Janeiro, da je odklonila poslanska zbornica s 118 proti 58 glasovom vladino predlogo glede pomiloščenja. Vsled tega vlada splošno vznemirjenje, in pripetilo se je več nemirov.

Umrli so:

24. septembra. Franc Žerovnik, izkuh, 46 let, Kolodvorske ulice 30, carcinoma ventriculi.

V bolnišnici:

24. septembra. Uršula Turšič, kolarjeva žena, 47 let, splošna vodenica.

25. septembra. Karol Novak, pasarski pomočnik, 20 let sušica.

V otroški bolnišnici:

26. septembra. Pavel Meralikar, kajzarjev sin, 5 let, davica.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
26	9. zvečer	743.9	16.2	sl. jvzh.	jasno	
27	7. zjutraj	743.3	10.8	brezv.	megla	0.0
	2. popol.	741.9	22.2	sr. jvzh.	del. oblak.	

Srednja večerajša temperatura 18.4°, in za 3.0 nad normalom.

Pepelik (potošelj)
kupujeta po najvišji dnevni ceni
Luckmann & Bamberg,
513 klejna tovarna v Ljubljani. 20-9

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Protinski cvet
ali
cvet zoper trganje.

Steklenica 50 kr., 12 steklenic 4 gld. 50 kr.

Odočno najboljšo mazilo zoper trganje po udih, bolešine v rokah, nogah, v križu ter v živcih, otrpele ude in kite itd.

Dobiva se pri 566 47

Ubaldu pl. Trnkóczyju
lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradou.

Dunajska borza.

Dne 27. septembra.		Dne 26. septembra.		Kreditne srečke, 100 gld.		201 gld. 50 kr.
Skupni državni dolg v notah	100 gld. 45 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151 gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140	—
Skupni državni dolg v srebru	100	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17	—
Avstrijska zlata renta 4%	121	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196	Rudolfove srečke, 10 gld.	23	50
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100	4% zadolžnice Rudolfovih želez. po 200 kron	98	Salmove srečke, 40 gld.	70	—
Ogerska zlata renta 4%	121	Tisine srečke 4%, 100 gld.	146	St. Genois srečke, 40 gld.	71	50
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	Dunavske vravnave srečke 5%	130	Waldsteinove srečke, 20 gld.	53	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1053	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107	Ljubljanske srečke	23	—
Kreditne delnice, 160 gld.	404	Posojilo goriškega mesta	112	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	178	50
London vista	120	4% kranjsko deželno posojilo	99	Akcije Ferdinandove železn. 1000 gl. st. v.	3545	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	540	—
20 mark	11	Priporitne obveznice državne železnice	222	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	111	75
20 frankov (napoleonodor)	9	južne železnice 3%	169	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	78	—
Italijanski bankovci	45	južne železnice 5%	131	Montanska družba avstr. plan.	102	—
C. kr. cekini	5	dolenjskih železnice 4%	99	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	169	—
				Papirnih rubljev 100	129	—

Nakup in prodaja
vskovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zguke pri šrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosogo kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih